

10-22/1/1968.

09

A MINÓSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Hk. 02/70. min. ut.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

01. számú UTASÍTÁSA

Budapest, 1968. évi január hó 5-én.

Tárgy: A szolgálati útlevelek kiadásának rendje.

A szolgálati útlevelek kiadásának ügyintézése az ügymenet egyszerűsítése és annak gyorsítása — köztük az új gazdaság-irányítási rendszer bevezetéséből adódó utaztatási feladatok — szükségessé teszik a hivatalos kiutazással kapcsolatos útlevel kiadási eljárás egységes szabályozását.

A 10/1961. (III. 31.) Korm. sz. rendelet, az 1/1961. (III. 31.) BM sz. rendelet, a 3082/1961. Korm. sz. határozat, valamint a 2007/1963. Korm. sz. határozat rendelkezései alapján a BM Útlevélosztály Vezetőjét a szolgálati útlevelek kiadására vonatkozóan az alábbiakra

u t a s í t o m :

I.

1. Szolgálati útlevelet — a hivatalos utazást elrendelő, jóváhagyó főhatóság vezetőjének javaslata alapján — politikai, gazdasági, kulturális és egyéb államérdekből történő hivatalos utazás céljára lehet kiadni. Szolgálati útlevelet a BM Útlevélosztály bocsát ki.

A szolgálati útlevelek iránti kérelmeket a főhatóságokon keresztül a BM Útlevélosztályhoz kell benyújtani.

2. A kérelmeket a BM Útlevélosztályra történő beadása előtt az állami, társadalmi szervek, szövetkezetek, illetve azok főhatóságai elbírálják, hogy a javasolt személy politikai, erkölcsi stb. szempontból megbízható-e és hogy a kiutazása indokolt-e.

Európai szocialista országokba történő utazás esetén eljárás a főhatóságok útlevél szervei részéről.

3. a) Állami szerv (vállalat, intézmény) társadalmi szerv, szövetkezet (szövetkezeti központ) „Útlevélkérő lap”-ot köteles írógéppel kiállítani. (A kérdésekre pontos választ kell adni).
 - b) A kiutazásra javasolt személytől 2 db 4.5x5 cm-es arcfényképet kell beszerezni. (A fénykép hátlapjára rá kell írni a nevet, születési évet, helyet, lakcímet).
 - c) Be kell szerezni a javasolt személy kézzel, vagy írógéppel írott önéletrajzát. Az önéletrajznak tartalmaznia kell a személyi adatokat, név, születési év, hely, anyja neve, lakcíme, szülő, házastárs, gyermek, testvér adatait, előző munkahelyeit, szakképzettségét, katonai szolgálatának helyét, idejét, pártállását, politikai és társadalmi tevékenységét. Büntetve volt-e, jelenleg büntető eljárás folyik-e ellene.
 - d) El kell készíteni a küldő állami, társadalmi szerv, szövetkezet munkahelyi javaslatát, melyet alá kell iratni a szerv vezetőjével és a személyzeti vezetővel. Meg kell hallgatni és figyelembe kell venni a párttitkár véleményét is. A javaslatnak tartalmaznia kell a javasolt személy adatait, szakképzettségét, beosztását, munkához való viszonyát, a külföldi utazás célját, időtartamát, politikai, társadalmi tevékenységét, magatartását, családi körülményeit.
 - e) Ki kell állítani 2 db „Adatszolgáltató lap”-ot.
 - f) Az állandó kilépési engedéllyel ellátott útlevél kérése esetén 1 db piros kartont is ki kell állítani.
 - g) Amennyiben 18—23 éves sorköteles, fiatal a javasolt személy, be kell szerezni az illetékes honvédkiegészítő parancsnokság külföldre távozási engedélyét.
 - h) Ha 18 éven aluli kiskorú személyt utaztatnak, mellékelni kell a törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát és annak önéletrajzát.
4. A géppel kitöltött, az utazó személy által aláírt „Útlevélkérő lap”-ot a felsorolt mellékletekkel együtt a főhatóság útlevél szerveéhez kell eljuttatni, ahonnan a felülbírálat és jóváhagyás után a BM Útlevélosztályára továbbítják engedélyezés céljából.
 5. Az útlevél érvényességi idején belül történő ismételt külföldi utazás esetén a géppel kiállított „Útlevélkérő lap” és az utazási időponttal feltüntetett tömör indokolás, valamint az esetleges kiegészítő parancsnoksági engedély és a törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatának benyújtása szükséges, a többi mellékletre nincs szükség.
 6. Az európai szocialista országokra érvényesített szolgálati útlevelekkel Szovjetunióba, Bulgáriába, Csehszlovákiába, Jugoszláviába, Lengyelországba, Német Demokratikus

Köztársaságba és Romániába lehet utazni. Ezeket az útleveleket indokolt esetben külön „Útlevélkérő lap” alapján három vagy öt világrészre lehet kiterjeszteni.

7. A rendszeresen és gyakran utazó személyek részére a főhatóság indokolt javaslata alapján állandó kilépési engedéllyel ellátott útlevelet lehet kiadni 2 éves érvényességi időtartamra.

Amennyiben 1 éven belül előreláthatóan 2-3 utazás várható egy-egy személynél, ebben az esetben előre 2-3 engedély (ablak) kérhető.

Előre kérhető két engedély (ablak) akkor is, ha még egy le nem utazott engedély van az útlevélnél. Ez a lehetőség csakis a szocialista országokba érvényesített útleveleknél vehető igénybe.

8. Az európai szocialista országokba kért szolgálati útlevelek kiadásának ideje 14 nap. Kivételes esetekben „sürgős” jelzéssel beadott kérelmek alapján 3 napon belül is megkapható a szolgálati útlevel. A sürgősséget a főhatóság vezetőjének (helyettesének, megbízottjának) külön igazolnia kell az útlevélkérő lapon.

A nem szocialista országokba történő utazás esetében az eljárás a főhatóságok útlevel szervei részéről.

- a) Állami szerv (vállalat, intézmény, társadalmi szerv, szövetkezet, szövetkezeti központ által) „Útlevélkérő lap”-ot kell írógéppel kiállítani. (A kérdésekre pontos választ kell adni).
- b) Mellékelni kell a 4. pont b)–h) alpontokban felsorolt iratokat.
- c) Vidéki lakhellyel, vagy munkahellyel rendelkező személy esetében 4 db „Adatszolgáltató lap”-ot kell kiállítani. A géppel kitöltött és az utazó által aláírt „Útlevélkérő lap”-ot a felsorolt mellékletekkel együtt a főhatóság útlevel szervéhez kell eljuttatni, amely felülbírálás és jóváhagyás után a BM Útlevelosztályra továbbítja engedélyezés céljából.
- d) Az útlevel érvényességi idején belül történő ismételt külföldi utazás esetén elhagyható az utaztató szerv részletes javaslata, csupán az utazás időtartamával megjelölt tömör indokolás és önéletrajz szükséges.
10. A nem szocialista országokba irányuló kérelmek esetén 3 és 5 világrészre érvényes útlevelet lehet kiadni, mellyel a szocialista országokba is ki lehet utazni. A 3 világrészre kiadott útlevelet indokolt esetben 5 világrészre is ki lehet terjeszteni.
11. A rendszeresen és gyakran utazó személyek részére (pl. üzletkötők, kamion gépkocsivezetők stb.) a főhatóság indokolt javaslata alapján két évig érvényes állandó kilépési engedéllyel ellátott útlevel adható ki.

12. A szolgálati útlevelek kiadásának ideje 18 nap. Kivételes esetekben „sürgős” jelzéssel benyújtott kérelmek alapján az útlevél három napon belül is megkapható. A sürgősséget a főhatóság vezetőjének (helyettesének, megbízottjának) külön igazolnia kell az „Útlevélkérő lap”-on.

Amennyiben a két utazás között nincs meg a 3-4 nap — ami a sürgős engedélyezésre elegendő — akkor előre 2 engedély (ablak) kérhető, a két út pontos idejének és indokolásának feltüntetésével.

Határátlépési igazolványok kiadásával kapcsolatos eljárás.

13. Az egyes szolgálati feladatok ellátása (pl. folyamszabályozás, határjel kijavítás, hídépítés stb.) céljából „Határátlépési igazolvány” adható ki a főhatóság javaslatára. A határátlépési igazolvány 5 évig érvényes, s többszöri határátlépésre jogosít az igazolványban feltüntetett határövezetben.

A határátlépési igazolvány kiadása iránti kérelem és mellékletei azonosak a 4—13. pontokban foglaltakkal.

II.

A főhatóság útlevél szerveinek egyéb feladatai.

A kérelem beadása előtti teendők.

14. A szolgálati útlevéllel utaztató főhatóságok útlevél szervei közvetlenül tartják a kapcsolatot a BM Útlevélosztállyal. Egyéb szervek a BM Útlevélosztályával csak a főhatóságokon keresztül intézhetnek útlevélkérelmeket.
15. A főhatóságok gyűjtik össze az utazási kérelmeket és a szükséges mellékleteket. Felülbírálják, megszűrik a javaslatokat politikai, erkölcsi megbízhatóság és indokoltság tekintetében. Az indokolatlan utazási javaslatokat visszautasítják. A főhatóságok az alsóbb szervek felé véleményezik, egyes esetekben meghatározzák a kiküldendő személyek létszámát és összetételét.
16. A főhatóságok vezetői (megbízottjai) az „Útlevélkérő lap”-ot mint javaslatot írják alá. Az aláírásra jogosult vezetők aláírásmintáit 2 példányban a BM Útlevélosztályra kell megküldeni.
17. A BM Útlevélosztály a hivatalos útlevél kérelmeknél aláíróként az alábbi vezetőket fogadja el:
- a) Nem szocialista országokba történő utazás esetén:
Miniszter, miniszterhelyettes, főhatóság vezetője (helyettese) NKO, illetve útlevél szerv vezetője (helyettese).

b) Szocialista országokba történő utazás esetén:

Miniszter, miniszterhelyettes, főhatóság vezetője (helyettese) NKO, illetve útlevél szerv vezetője (helyettese) továbbá, akiket a főhatóság vezetője az engedélyezéssel megbíz.

18. A szolgálati útiokmányok iránti kérelem benyújtása előtt ellenőrizni és egyeztetni kell az „Útlevílkérő lap” pontos kitöltését, illetve az utazó személyi igazolványának számát, és az abban szereplő adatok azonosságát.
19. A kérelmeket péntek és szombat kivételével munkanapokon 9— $\frac{1}{2}$ 12 óráig lehet beadni a BM Útlevílosztálynak. Pénteki és szombati napokon csak „sürgős” jelzésű kérelmeket lehet beadni.

Az útlevél kérelmeknek a BM Útlevílosztályhoz való benyújtása 2 példányban elkészített jegyzék alapján történik, amelyből 1 példány az átvétel igazolásával a benyújtó főhatóság útlevél szervénél marad.

A kérelem engedélyezése és az útlevél átvétele utáni teendők.

20. A BM Útlevílosztály által kiállított szolgálati útlevelet a főhatóságok útlevél szervei veszik át. Az utiokmányt az utazó személy a főhatóság útlevél szervénél vagy az útlevél átadásával megbízott személytől kaphatja meg, az utazás előtt 48 órával a személyi igazolvány egyidejű leadásával. Az utazás befejezése után az útlevelet 72 órán belül át kell adnia a főhatóság útlevél szervének, illetve annak, akitől az útlevelet átvette.
21. A főhatóság útlevél szerve köteles gondoskodni az útlevelek biztonságos őrzéséről, hogy azok illetéktelen személy kezébe ne jussanak. Pontos nyilvántartást kell vezetni — lehetőleg kartonon — a főhatóságnál lévő útlevelekről, amely alapján kimutathatók a ki- belépések, továbbá, hogy melyik országba, mennyi időre történtek az utazások. A nyilvántartásnak a főhatóságoknál egységesen tartalmazniok kell az alábbi adatokat:

a) Az utazóra vonatkozóan

Név (esetleges előző név)

Születési hely, év, hó, nap

Anyja neve

Foglalkozása

Munkahelye

Házastársának adatai (név, szül. év, hely)

b) Az útlevél adatai

Engedély szám (IR szám az útlevél fedőlap belső oldaláról)

Az útlevél száma

Az útlevél érvényességének ideje

Az útlevél területi érvényessége

Az állandó kilépési engedéllyel ellátott útleveleknél, annak érvényességi ideje

c) Az utazás adatai

Hova történt az utazás (hány alkalommal)

Milyen célból

Az utazás kezdete és befejezése.

A jogellenes külföldön maradásról, a szabálytalan útlevél felhasználásról, valamint az egyéb rendellenességről az útlevél szerv 48 órán belül írásban köteles tájékoztatni a BM Útlevélosztályát.

A szolgálati útlevelek kivételes, magáncélra történő felhasználása, a családtagok útlevéllel való ellátása.

22. Szolgálati útlevelet magáncélra (látogató, túrisztika, egyéni és csoportos, továbbá magánkezdeményezésű tanulmányút, nyelvtanulás stb.) kiadni és igénybe venni nem lehet. Kivételesen azoknak a dolgozóknak, akik szolgálati útlevéllel hosszabb, (legalább 1 évet meghaladó) ideig tartózkodnak, illetve dolgoznak külföldön, a főhatóság vezetőjének (helyettesének) engedélye alapján a szolgálati útlevelet magáncélra az alábbiak szerint használhatják:

a) A szocialista országokban dolgozók évenként legfeljebb 2 hét időtartamra, egy másik szocialista országba történő utazás céljából.

b) A nem szocialista országban szolgálatot teljesítő dolgozók 2 évenként 2 heti időtartamra használhatják fel egy harmadik országba.

23. Az egy évet meghaladó külföldi (szocialista és kapitalista) kiküldetésből véglegesen hazatérő dolgozók részére, indokolt esetben engedélyezhető, hogy szabadságukból legfeljebb 2 hetet egy harmadik országban tölthessenek.

A kapitalista országból hazatérők, kapitalista és szocialista országban, a szocialista országból hazatérők, szocialista országban tölthetik el az engedélyezett időt.

24. Amennyiben a szolgálati útlevéllel történő külföldi utazás hosszabb ideig tart, de az 1 évet nem haladja meg, kivéte-

lesen engedélyezni lehet a kiküldöttnek, hogy a hivatalos kiküldetés befejezése után:

- a) a szocialista országokban — 1 éven belül, egy alkalommal — 6—10 napig,
 - b) kapitalista országokban pedig — 2 éven belül, egy alkalommal — 3—5 napig tartózkodhatnak.
25. Azok a dolgozók, akik szolgálati útlevéllal rendelkeznek magáncélú utazásaikhoz polgári útlevelet, a szocialista országokba pedig a személyi igazolvánnyal érvényes útlevel lapot használhatnak fel.
26. A külföldön hosszabb ideig (1 évet meghaladó) szolgálatot teljesítők családtagjaik részére, szolgálati útlevel adható ki, amennyiben azok állandó jelleggel külföldön tartózkodnak. Ezek a családtagok 1 évben egy alkalommal hazalátogathatnak. Indokolt esetben a főhatóság vezetője (helyettese) által újabb hazautazás is engedélyezhető. Egyéb esetekben a családtagoknak szolgálati útlevelet kiadni nem szabad.
27. A külpolitikai helyzet alakulásától függően mellőzni kell a szolgálati útlevel engedélyezését olyan országokba, amelyekkel nincs diplomáciai kapcsolatunk és velünk vagy a szocialista országokkal szemben ellenséges magatartást tanúsítanak. (Pl. NSZK. — Izrael stb.). Azokról az országokról, amelyekbe mellőzni kell az utaztatást, arról a BM Útlevélosztálya ad tájékoztatást.
28. A főhatóság útlevel szervének kötelessége ellenőrizni az engedélyezett útlevelek szabályszerű felhasználását, az útlevelekbe történő bejegyzések alapján (határátlépések, vízum bejegyzések). Amennyiben az ellenőrzésnél megállapítást nyer, hogy az engedélytől eltérő utazás vagy kinttartózkodás történt, a főhatóság útlevel szerve erről írásban tájékoztatja a BM Útlevélosztályt. Ugyanígy értesítést kell küldeni a BM Útlevélosztálynak arról is, ha a kinttartózkodó személy engedélyezett ideje lejárt, de azt meghosszabbították. (Pl. szerződés-kötés, megbízás meghosszabbítása stb.).
29. A magánutazásra vonatkozó kérelmek eldöntésénél a főhatóság vezetője (helyettese) vegye figyelembe a szolgálati útlevéllal utazó személy munkájának eredményességét, a személy megbízhatóságát, családi és anyagi körülményeit.

Vegyes rendelkezések:

30. a) Szolgálati útlevelet csak személyi igazolvánnyal rendelkező magyar állampolgár részére lehet kiállítani.
- b) A szolgálati útlevel 5 évig érvényes és illetékmentes.

- c) A főhatóságoknál lévő állandó kilépési engedéllyel ellátott útleveleket a főhatóság vezetőjének (helyettesének) illetve megbízottjának külön engedélyével lehet kiadni.
- d) A szocialista országokba csoportosan (5 vagy ezt meghaladó személy) azonos helyre utazók részére kollektív útlevél adható ki. A kérelmek mellé sorszámozott névsort kell csatolni. Az állami érdekből, szolgálati útra kollektív útlevéllal utazók útiokmánya illetékmentes.
- e) A külföldi kiküldetésre javasolt személy útlevél kérelmét a saját főhatósága intézi a BM Útlevélosztályn.

Amennyiben más szerv kívánja utaztatni a másik főhatóságnál dolgozó személyt, abban az esetben az a főhatóság szerzi be az útlevelét, melynél az utazó személy munkaviszonyban áll.

- f) Ha szolgálati útlevélben érvényes utazási engedély (ablak) van, s valamilyen oknál fogva nem utazták le, (pl. az út elmaradt, későbbre halasztották stb.) más útra felhasználni újabb „Útlevélkérő lap” beadására adott engedély alapján lehet. Szocialista országokba bejelentés nélkül is felhasználható.
- g) Amennyiben a külföldön tartózkodó kiküldött útlevélenek időbeni érvényessége lejár, vagy szolgálati érdekből szükségessé válik az útlevél területi érvényességének kiterjesztése, akkor a kiküldöttek az illetékes külképviseleti szervhez kell fordulnia, amely a BM Útlevélosztályának engedélye alapján az érvényességet meghosszabbítja, illetve kiterjeszti.
- h) Ha egy másik országban tartózkodó kiküldöttek szolgálati érdekből egy harmadik országba kell utaznia, akkor annak engedélyezési eljárása megegyezik a 31. g) alpontban foglaltakkal.
- i) Szüleikkel vagy törvényes képviselőjével együtt utazó kiskorú gyermekeket be kell jegyezni azok egyikének útlevelébe. Indokolt esetben (pl. iskolai vizsgákra egyedüli hazautazásoknál stb.) külön szolgálati útlevél is kiadható.
- j) Azokat a szolgálati útleveleket, amelyek nem kerültek felhasználásra (pl. a személy más főhatóság állományába került, elhalálozott stb.) át kell adni a BM Útlevélosztálynak.
- k) A főhatóság útlevél szerv vezetője (helyettesei) részére a főhatóság vezetője, az útlevél ügyintézők részére pedig az útlevél szerv vezetője ad megbízatást. A megbízatást 1 db arcfényképpel ellátva a BM Útlevélosztályra kell megküldeni a belépésre jogosító igazolvány kiadása céljából. Az útlevél ügyintézők helyettesítéséről írásban kell bejelentést tenni.
- l) A hajós útlevelek és sportcélú utazások a jelen szabályozástól eltérő speciális kérdései külön szabályozást nyernek.

III.

A BM Útlevélosztály szakfelügyeleti tevékenysége és fellebbezések.

31. A BM Útlevélosztály felügyeletet gyakorol mindazon állami és társadalmi szervek, szövetkezetek útlevéllel kapcsolatos tevékenysége felett, ahol magyar állampolgárok útlevél kérelmeit hivatalosan intézik vagy részükre a külföldi utazáshoz utiokmányt állítanak ki.
32. A főhatóságok NKO, illetve az útlevél szerv vezetőit, útlevél ügyintézőket beszámoltathatja az útlevél munkával kapcsolatos igazgatási jellegű elvi és gyakorlati kérdésekről, valamint az ügyintézésről. Ezekről jelentést kérhet. Útlevél ügyekben ellenőrzést folytathat.
33. A BM Útlevélosztálya felé rendszeresen jelenteni kell:
Félévenként;
 - a) hány útlevelet őriznek, és használnak
 - b) a főhatóságnál lévő útlevelekből hány állandó kilépési engedéllyel ellátott útlevél van.Havonként:
 - a) az adott hónapban hány külföldi utazás történt (külön szocialista és nem szocialista országba),
 - b) az adott hónapban hány utazás történt állandó kilépési engedéllyel ellátott útlevéllal (külön szocialista és nem szocialista országba).Év végén elemző, értékelő jelentést kér a BM Útlevélosztály.
34. A BM Útlevélosztály rendszeresen tájékoztatja a főhatóságok útlevél szerveit a szolgálati útlevelek intézésének rendjéről, az eljárásban történt esetleges változásokról. Évente értekezleteken elemzi és ismerteti a munkáival kapcsolatos teendőket.
35. A BM Útlevélosztálya által I. fokon elutasított kérelmek ügyében a főhatóság vezetője (helyettese) vagy megbízottja 15 napon belül fellebbezéssel élhet az illetékes belügyminiszterhelyetteshez.
A fellebbezést a BM Útlevélosztályhoz kell benyújtani.
36. A szolgálati útlevél kérelem elutasításánál érintett, utazásra kijelölt személy panasszal fordulhat a BM Útlevélosztály vezetőjéhez. A panaszt írásban kell benyújtani.
37. Az utasítás 1968. január hó 15-én lép hatályba és egyidejűleg hatályukat veszti az e tárgyban kiadott rendelkezések.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Kapják: elosztó szerint.
Készült: 140 példányban.